

Algemene beschouwingen zomernota 2024

Beste raad, burgercommissieleden, college van B&W, vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie en belangstellenden. Voor ons ligt de zomernota 2024 met daarin de kadernota 2025 - 2028. Iets meer dan een half jaar na de vorige algemene beschouwingen. We willen allereerst de ambtenaren bedanken die de afgelopen tijd veel werk verzet hebben voor de zomernota 2024. En natuurlijk ook de griffie voor de ondersteuning in de afgelopen periode en de bodes.

Het bestuursakkoord is, op één partij na, door de hele raad onderschreven. Dat was redelijk uniek, en hoewel sommige mensen ons politiek naïef vonden dat we hieraan mee deden hebben we dit met positieve energie gedaan. Wij vinden dat we als raad nog veel meer kunnen samenwerken. Voor ons is het belangrijk dat de besluiten die genomen zijn, dat die genomen zijn door de hele raad en dat dit duidelijk moet zijn voor onze inwoners. Het is tenslotte een gezamenlijke inspanning om tot een besluit te komen en dat moeten we meer laten horen. We vinden het positief dat er gestart is met een filmpje over de besluiten van de raad in de eerste twee jaar van deze raadsperiode.

In onze bijdrage zullen we niet ingaan op alle thema's uit de begroting, maar juist op de drie speerpunten uit ons verkiezingsprogramma en een stuk reflectie:

1. Kansen voor iedereen
2. Wonen voor iedereen
3. Sterk bestuur voor iedereen

Onze visie is gericht op een samenleving waar duurzaamheid, inclusiviteit en gelijke kansen voor iedereen centraal staan. We zetten ons in voor betaalbare woningen, betere zorg en onderwijs, en een groene toekomst. D66 Halderberge streeft naar een gemeente waar iedereen zich thuis voelt en mee kan doen.

Ontwikkelingen in de samenleving, in onze omgeving en hier in het gemeentehuis

Het zal geen verrassing zijn dat wij ons als sociaalliberale partij zorgen maken. Waar is het fatsoen gebleven? En waar is het vertrouwen in de medemens?

Als wij de grote problemen van onze tijd willen oplossen dan is het beschermen van onze democratische waarden van levensbelang. Maar de democratie staat onder druk door feitenvrije meningen en desinformatie, waardoor verworven vrijheden opnieuw moeten worden bevochten. Er wordt een politiek van haat en uitsluiting bedreven die we nooit mogen normaliseren.

We moeten waken voor dit gedrag, ook hier in deze raadszaal. D66 Halderberge zal zich altijd hiertegen uitspreken. Niet gelijk roepen over hufters, over cameratoezicht, over zakkenvullers.

Wij als D66 Halderberge zullen (net als in het Europees Parlement, maar ook in de Tweede Kamer en in de Provincie) elke dag opstaan tegen politiek van populisme en uitsluiting. We zullen laten zien dat er een redelijk alternatief is. Waar ook geluisterd wordt naar de mensen die we niet horen. Waar gewerkt wordt aan oplossingen zonder verliezers.

1. Kansen voor iedereen

Goed onderwijs in goede gebouwen

Al jaren pleit D66 Halderberge voor goed onderwijs in goede gebouwen. Wij zijn blij om te zien dat meerdere partijen in de raad dit ondersteunen. We willen heel graag doorpakken en zodat nu ook de

problematiek van de huisvesting van basisscholen De Regenboog en De Bukehof wordt aangepakt. Echter gezien de gemeentebegroting de komende jaren, snappen we dat dat niet gelijk mogelijk is en dat het nu ook vooral aan de stichtingen van deze twee basisscholen en de kinderopvang Oudenbosch is om duidelijkheid te verschaffen over wat zij willen. Tijdens de commissievergadering van 26 juni is door de portefeuillehouder de toezegging gedaan om in de P&C-cyclus de raad op de hoogte te houden omtrent deze ontwikkelingen, zodat er uiteindelijk hiervoor een budget opgenomen kan worden in de begroting van 2028. Laten we hier als raad goed de vinger aan de pols houden.

Gezonde leefomgeving voor iedereen

D66 Halderberge is van mening dat iedereen moet kunnen opgroeien, wonen, werken en recreëren in een gezonde leefomgeving. We zijn blij dat de hele raad meer bomen wil, zodat de omgeving groener wordt, want groen maakt gelukkig. Maar een gezonde leefomgeving gaat verder dan alleen een groene omgeving. Fijnstof uit industrie, houtstook en andere bronnen hebben een negatief effect op de gezondheid van onze inwoners. En zo zijn er nog meer stoffen die schadelijk zijn. De luchtkwaliteit in Halderberge kan veel beter.

Tijdens de vorige beschouwingen hadden we samen met PvdA/GroenLinks een motie opgesteld om aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord. Dankzij de toezegging van de portefeuillehouder om te onderzoeken hoe aan te sluiten bij dit akkoord, hebben we besloten om deze motie in te trekken.

Vraag aan de portefeuillehouder: Wat is de stand van zaken om aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord.

Tijdens de algemene beschouwingen van 2021 heeft onze raad op initiatief van onze fractie een motie aangenomen om 'groene pluimen' uit te delen aan inwoners en verenigingen die zich verdienstelijk maken voor duurzaamheid. *Vraag aan de portefeuillehouder: Wat is de stand van zaken van de uitreiking van deze Groene Pluimen? Want we hebben de afgelopen periode hier niet veel meer over gehoord.*

Naast een gezonde omgeving willen we ook een veilige omgeving. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor door onze dorpskernen blijft een belangrijk aandachtspunt. En we gaan er dan ook van uit dat het college zich blijft inzetten om dit terug te dringen. Want naast dat het de nodige risico's met zich meebrengt, zorgt een toename van het goederenvervoer er ook voor dat er op het spoor steeds minder ruimte is voor openbaar vervoer, terwijl we juist een goede bereikbaarheid per spoor nodig hebben voor zowel onze inwoners als de toeristen die een dagje Oudenbosch willen doen.

2. Wonen voor iedereen

Het is en blijft een uitdaging om in de periode tot en met 2028 minimaal 1.000 nieuwe duurzame woningen te realiseren. Het is goed om te zien dat de plannen voor Hoeven Zuid nu echt concreet gaan worden. Met 300 woningen zal dit een grote bijdrage leveren aan de doelstelling die wij onszelf opgelegd hebben. Er zal een mix van woningtypen in verschillende prijscategorieën zowel huur als koop gerealiseerd worden. Al hebben we nog steeds onze bedenkingen of je woningen tot 355.000 euro als betaalbaar kan aanmerken. Daarnaast zien we in CPO-projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) nog steeds de mogelijkheid om maatwerk te leveren en grote betrokkenheid te creëren voor mensen die juist ontzettend graag in één van onze dorpen willen blijven wonen. Dit sluit aan bij de afspraken in het bestuursakkoord en we verwachten dan ook dat het college zich hiervoor actief blijft inspannen.

Alhoewel er de woondeal is, zou volgens ons de inzet, niet alleen in dit plan, maar meer in zijn algemeenheid moeten zijn om meer betaalbare woningen te realiseren, zowel koop als huur, meer maatwerk en met extra focus op starters, jongeren en ook ouderen. Dit geldt voor ons voor elk plan dat aan de gemeenteraad voorgelegd wordt. We willen in elke wijk in elk dorp een duurzaam en divers woningaanbod dat goed aansluit bij het schaarsteonderzoek dat vorig jaar gehouden is en waarbij er een goede balans is tussen goedkope en duurdere woningen.

D66 Halderberge zet zich in voor betaalbare en duurzame woningen voor iedereen, met bijzondere aandacht voor starters, jongeren en ouderen. We willen ervoor zorgen dat iedereen een passende en betaalbare woning kan vinden in onze gemeente.

- *Motie woningaanbod in balans*

Net zoals Lokaal Halderberge aangegeven heeft tijdens de afgelopen commissievergadering krijgen ook wij vragen binnen over de verpaupering van Hoeven Centrum-Oost. Ook wij vragen ons, net zoals andere fracties, af wat hiertegen gedaan kan worden: investeerders die grond en huizen opkopen om nieuwe woningen te realiseren, maar het laten verpauperen op het moment dat ze geen of onvoldoende winst kunnen maken. D66 Halderberge blijft deze ontwikkelingen volgen.

3. Sterk bestuur voor iedereen

Steeds meer gemeenten maken gebruik van burgerberaden (ook wel burgerfora) en de evaluaties van deze beraden zijn positief. Deze intensieve manier van burgerparticipatie wordt, nadat hier twee jaar ervaring mee is opgedaan, als positief ervaren door zowel de deelnemers van de beraden als bestuurders.

Een burgerberaad is een manier om inwoners en politici gelijkwaardig te laten samenwerken. Een burgerberaad is een gelote groep van ongeveer 100 inwoners. Samen vormen zij een afspiegeling van de samenleving van een gemeente, waarin iedereen zich kan herkennen. Op deze manier krijgen ook inwoners die we normaal niet horen de gelegenheid om mee te praten. Het zijn dus niet de 'usual suspects'.

Burgerberaden gaan over grote onderwerpen, zoals bijvoorbeeld afvalinzameling, inrichting van de openbare ruimte en energietransitie. Burgerberaden kunnen leiden tot snellere besluitvorming, beter beleid voor de langere termijn, meer democratisch zelfvertrouwen van inwoners en meer vertrouwen tussen samenleving en politiek. Bovendien kunnen ze helpen om polarisatie en desinformatie tegen te gaan.

Maar om dat soort effecten te bereiken moeten ze wel goed en tijdig georganiseerd worden. We moeten ons in de voorbereiding niet vergissen, want dit kost tijd.

D66 Halderberge ondersteunt de inzet van burgerberaden als een waardevol instrument voor betere en inclusievere besluitvorming in onze gemeente.

- *Motie sterk bestuur voor iedereen*

Tijdens de vorige algemene beschouwingen is door de raad op initiatief van onze fractie een motie door de wethouder overgenomen over jongerenparticipatie. *Vraag aan de wethouder: Wat is de stand van zaken met betrekking tot de uitwerking van deze motie?*

Afgelopen periode is het manifest dienstverlening behandeld in de raad. Wij vinden het belangrijk dat de dienstverlening naar onze inwoners goed functioneert. *Vraag aan de portefeuillehouder: Waar kunnen inwoners naar toe als ze ontevreden zijn over dienstverlening door onze gemeente?*

Tot slot

Om plannen te kunnen uitvoeren is er natuurlijk geld nodig en dit kan niet zonder gezonde financiën. De financiële kengetallen zijn hierin belangrijk en zeker de solvabiliteit staat onder druk. De uitleg van de portefeuillehouder en ook de toelichting vanuit de auditcommissie tijdens de commissievergadering heeft ons het vertrouwen gegeven in de haalbaarheid. We zullen natuurlijk de financiën de komende jaren nauwlettend in de gaten blijven houden.

Naar aanleiding van een aantal vragen die wij hebben gekregen over de financiering van kunst in de openbare ruimte hebben we nog een vraag. Tijdens de commissievergadering heeft de wethouder, in het kader van een amendement, die door een meerderheid van de raad is aangenomen op 30 mei, toegezegd dat het actieplan kunst in de openbare ruimte gewoon wordt uitgevoerd en dat er geld beschikbaar is voor initiatieven voor kunst in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld het voorstel van de WOS over de fietstunneltjes. *Vraag aan de wethouder: Kunt u dit nog een keer toelichten, omdat het toch niet voor iedereen duidelijk was waar die middelen vandaan komen?*

Zoals eerder aangegeven maken we ons als sociaalliberale partij zorgen. We leven in tijden waar eerder tegenstellingen worden opgezocht dan de verbinding. Tijden waarin schreeuwers vaker te horen zijn en de stille meerderheid niet. Een groot deel van de bevolking voelt zich niet gehoord, niet gezien en niet geholpen. We moeten echt eerst luisteren en dan pas handelen. Laat iedereen vrij, maar laat niemand vallen. Neem elkaar niet de maat, maar ga samen op zoek naar oplossingen.

Dit geldt voor ons overal en dus ook in de raad. Laten we ervoor kiezen om dat samen te doen!

Fractie D66 Halderberge,

Frits Harteveld, Mark Buijs en Geertien Stuit